

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknél és tanítóknál 8 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Franciscy Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Egy okos szó.

Ritkán tett rám valami oly mély benyomást, mint a Schlauch-dithyrambusok után a »Hazánk« jul. 15. nagyváradi leveleinek következő passzusa:

»Mint Nagyváradon tapasztaljuk, maga a püspöki város nem annyira országos hírű, nagy ember, tevékeny államférfi, hanem jó pap után áhítzik, a ki odahaza, székvárosában tartózkodnék és különösen szíven viselje a székváros szükségleteit, ki oly mérvben gyakorolja a jótékonyt, amint azt Nagyváradon utolsó időben inkább a címzetes püspökök, pl. Nogáll kanonok cselekedték.«

E szavakban nincsen vád, hiszen a leghízelgőbb szöveg keretéből szakítottuk ki; de jellemző, hogy a temetés napján, az elismerés országos áradata közepett, tették papirosra e városi óhajt. Látszik, hogy a brokát-ruha fényes és súlyos, de nem sok meleget ad. A ragyogó talentumok bármennyire díszére váljanak is egy főpásztornak, még korántsem képezik azon ersemble-t, melynek egy katolikus főpásztornak egyeniségét kialakítania kell.

A magyar katolikus egyháznak a főpapi székeken nem hiányoztak a fényes tehetségek, és tudja Isten a közvélemény érzi, hogy a fény egymagában csak káp-

rátatja a lelket, de még nem elégíti ki, hanem, hogy a szív világa is kielégítve legyen, feltámaszt halottaiból egy embert, a kinek életében vezető szerepe nem volt az egyház ügyeinek elintézésében, a ki nem volt generális, hanem csak amolyan nyugalmazott alezredes: de a példájára való hivatkozásból következtethetjük, hogy mi lett volna, ha őt tették volna generálissá. Pedig hát volt ám abban talentum is elég, hiszen a magyar akadémia tagja volt. Holott pedig ilyen másodrangú szerepből nehezebb bejutni az akadémia, mint a társadalom legmagasabb rétegéből, ahonnan sokszor csak azért választanak be egyet-kettőt az akademiások, hogy önmagukat, ne pedig a kiválasztottat dekorálják. S hozzá még Kempis Tamás »Krisztus követéséről« szóló munkájával jutott az akadémia.

De hát ezt a szellemet a főpapi székekben a kormánykörök nem szeretik. Ilyen szellemmel áthatott katolikus papok könnyebben juthatnak a protestáns akadémia, mint katolikus püspöki székebe.

Az ilyen apostoli buzgalomú emberek meg kell elégedniük azzal, hogy velők, mint bizonyos északsarki madarakkal, holtuk után világítanak.

Pedig nagy hátrány ez ám, nem

ugyan a Nogáll-féle emberekre, mert hiszen az ilyen alázatos lelkű egyének azt nem érzik, hanem hátrány a katolikus egyházra, melynek fejlődésére sokszor éppen az képez akadályt, a mit némelyek a legnagyobb előnyének tartanak.

A nagyváradi óhaj országos óhaj A »Hazánk« soraiban nyilvánuló kvalifikáció minden rendű főpapi székek betöltésénél kell, hogy első feltétel legyen. Van nekünk főpapunk, a ki összemérve a parlamenti szónok-akrobatákkal, tán nem kapná meg az első díjat, de lángbuzgalma, példás egyéni élete, erredetlen, fáradni nem tudó tevékenysége és igazán kifogyhatatlan jótékonyága országossá tették tiszteletét. Nem nevezem meg, de ezret teszek egy ellen, hogy a ki e sorokat olvassa, azonnal eltalálja, hogy ki az.

Lehet ismét valakiben fényes szónoki tehetség, éles logika, nagy tudomány, — de ha e tudományával kiméletlenül akadályokat csinálna a püspöki kar egyetértésének, ha a főpásztori konferenciákon nehézségre nehézséget támasztana, utóbb azokon meg sem jelennek: hát én bizony egy cseppet sem rajongok az ilyen talentumért.

A főpapi hivatalok betöltésénél, tekintettel közjogi jellegükre, mérlegeljék po-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A rezedá.

Nem tudom úgy van-e vele más is, de valahányszor rezedát látok, mosoly ül az ábrázatomra. Pedig úgy vélem, semmi mosolyogni való sines rajta, hisz olyan igénytelen, szerény kis virág. Szerény és illatos. Szinte fásaszt a tekintete, kábit az illata. Nem hiába rezedá a neve is, de szinte hívja a fáradó embert: »pihenj meg.«

S rám mégis az ellenkező hatással van, inkább erősebben indul meg a vérem, jó kedvem kerekedik. Nem a szememmel, nem a szaglási érzékemmel élvezem, hanem a nevető izmaimmal. Nézem-nézem és nem látom, illatát nem érzem úgy mint más, csak mosolygom édesen, megelégedetten.

Elmondjam miért? Hol is kezdjem hát? Előre bocsátom, hogy a rezedá hű kísérőm gyermekkorom óta, hisz rezedanyiláskor születtem magam is. A rezedát mindig jó előjelnek tekintetem. Még deakkoromban, mikor rezedavirágos ablak alatt mentem az iskolába, biztos voltam, hogy jó napom lesz, vagy mint akkor mondtuk: nem esípek secundát. Igaz bár, hogy a legrezedá-

sabb ablakok dacára is esíptem, de az nem volt veszedelmes. Van t. i. veszedelmes és nem veszedelmes secunda. A veszedelmestől elbukik az ember, a nem veszedelmes az amolyan »egy secunda nem a világ, a kinek nincs nem is diák«-féle, amolyan szükséges rossz, akár a nátha, vagy az asszony a házban.

Ez utóbbi betévedt, akarom mondani, magam hoztam a nyakamra — feleségem személyében. Összes hozománya egy anyósból állott. Egy cseppet sem akarom bántani az anyósokat, sőt minden nagyítás nélkül mondhatom, hogy annak a sok rossz, amit rájok kennek, a tizedrészét sem hiszem el.

Ha valaki nem értené micsoda összefüggés lehet a rezedá és anyós közt, mindjárt megmagyarázom.

A rezedá az édes pihenés, a nyugodt, csendes élet képe, de van-e pihenés, van-e csendes, nyugodt élet egy hivatásának magaslatán álló anyós uralma alatt? Az anyósokkal egyhangulag azt mondom, hogy igenis van. Tessek csak meghallgatni.

Hogy mily külső és belső tulajdonokkal bír az anyósom, azt hiába kísérlelném meg ec-etelni, csak bántó színeknek kenék arra a harmonikus eszményképre, melyet e szóra: anyós, az embe-

rek képzelete maga elé fest. Olyan ő, mint általában az anyósok. Csak abban különbözött másoktól, hogy legalább egyben egyezett az izlésünk, hogy mindketten szerettük a rezedát.

A vök rendszerint nem szeretik az anyósok latogatását, hogy a letelepedésről ne is szóljak, ebben mi vök megegyezünk; valamint abban is, hogy minél előbb akarunk tőlük szabadulni. Csak hogy igen félszeg gondolat: kellemetlenkedéssel akarai őket a házból kiűzni. S szerencsétlen gondolat teljes rezignációval belenyugodni a változhatatlanba. A rezignált férfit joggal pipogyanak, kiskorunak nézik, aki természetesen rászorul az ő tanácsaikra és vezetésükre s így nem adják ki kezükből a gyeplőt. Az erélyes férfi pedig próbaköve az anyós erejének. Egy erélyes vő és egy ambiciózus anyós találkozásakor az egész vonalon megindul a küzdelem, amely küzdelemben rendszerint az okosabb enged s így mindig a vő húzza a rövidebbet.

Az anyósom részéről kilátásba helyezett latogatás illetőleg letelepedés kezdetének a rezedanyilással kellett egybeesnie. Addig gondolkodhatam a vöknek melyik kategóriájába lépjek, hogy könnyedén szabadulhassak anyósomtól, a kit különben nagyrabecsülök.

Minthogy nagy rezedakedvelő, jónak láttam

apósát gyászolja. — Zaymusz Romuáld, bitsicei plébános (Trencsén megye) életének 74., áldozásának 51. évében szombaton, jul. 19-én reggel 6 órakor meghalt. A megboldogult nagy odaadással vezette népét és községében, mely az egyházmegye legszegényebb plébániáinak egyike, a gyümölcstermelést és kertművelést magas fokra emelte. Gyümölcsészeti és kertészeti különböző kiállításokon legfinomabb fajú cikkeivel feltűnt és ismételtent kiüntelést nyert. A régi idők és régi nevelés embere, ő volt az egyházmegyei papságból az utolsó, a ki nem bírta egészen folyékonyan a magyar nyelvet. — Felix János, érsekújvári főgimn. igazgató életének 48. évében, Budapesten, hova egy életveszélyes operáció miatt távozott, f. hó 10-én meghalt. Ő volt a községi kath. gimnázium első világi igazgatója, s ő alatta fejlődött a négy osztályú intézet teljes főgimnáziummá. — Béke poraikra.

Bende püspök úr iskolatársai.

Mint már jeleztük lapunkban, f. hó 22-én Mocsokonon. Bende Imre püspök úr ő méltósága vendégszerető asztalánál összejönnek azon iskolatársak, kik *ezelőtt 60 évvel* végezték el a bölcészeti kurzust, vagy mint most nevezzük, az érettségét. Az iskolatársak jelenleg hatan vannak még életben, u. m. Bende Imre, Gánóczy Flóris székesfehérvári közjegyző, Milassin Jakab, nyug. járásbíró Szabadkán, Ocsovszky Antal nyugalmazott plébános (besztercebányai egyházmegye.) Szumrák János esperes plébános és Zalár N. nyugalmazott hevesmegyei alispán.

A F. M. K. E. igazgató választmánya Nyitrán jul. 19-én d. u. 4 órakor a vármegyeház nagytermében ülést tartott. Tárgysorozata: 1. Üdvözlések és halálhírek. 2. Az elnökség jelentése: a) A kivándorlási kongresszus. b) Az 1902. évi közgyűlés. c) Új tagok felvétele. d) A Schimó-hagyaték ügye. e) A Schembery-hagyaték. f) A főtákar hivatalos körútja. g) Könyvtárak szervezése. 3. Indítványok.

Ifj. Tomascsek János építész irodáját és lakását az Erzsébet-utí 46. számú újonnan épült házba helyezte át.

Tandijmentesség. A Szántó-féle nyilvános polgári fiú és leányiskolánál 14 tandijmentes hely van az 1902—1903. tanévre üresedésben. A kik ezen helyek egyikére pályázni ohajtanak, ez iránti kérvényeket Nyitra város tanácsához legkésőbb f. évi aug. 15-éig adják be.

A sátorlábori mulatság. Igazán kellemes napokat szerzett Nyitra város közönségének a pozsonyi honvédzenekar, — írja tudósítónk. — Mint minden évben, úgy ez idén is eljött Nyitrára, hogy egy kissé felvidítsa s mintegy kiesalogassa, mozgalmassabbá tegye a nyári napok elől bujkaló közönséget, azaz a nyári sásonban az amugy is kihalt várost. A zenekar először válogatott hangversenyvel lepte meg a közönséget, majd a sörkertben, azután Pitzerben, végül pedig a sátorláborban, hol vigan folyt a tenniszés a honvédzenekar mellett; végül pedig a hagyományos sátorlábori mulatságon. Mint mindig, úgy ez idén is, kitétek a tiszt urak magukért, hogy az általuk rendezett nyári mulatság jól sikerüljön, mint az valójában páratlan volt. Már 8 órakor gyülekezett a közönség a sátorlábori vendéglő termébe, mely rövid idő alatt annyira megtelt, hogy némelyek helyet sem kaptak és kezökben a pohár sörrel voltak kénytelenek várni, míg helyhez jutottak. Már akkor vigan folyt a társalgás, a fiatalok külön asztaloknál ülve vigan csevegtek a zenekar fülbemászó hangjai mellett s mindegyik arcon látni lehetett mint örülnek a következő táncnak. Ugy fél tíz felé a zenekar átvonult a táncterembe, mely tölgylevelé koszorúkkal, tükörökkel, cimerekkkel, vívőeszközökkel volt pazarul díszítve. Utána pedig a fiatalok vonult páronkint, s hévvel jártak a zenekar mellett a csárdást. Ezt kellett volna látni, a bájos kis leány arckok csak úgy tündökölték az örömtől az uni-

formisok mellett, egyikük sem cserélt volna egy kis királysággal. S amint nézte az ember azt a képet, önkénytelenül a mult idők jutottak eszébe, midőn oly gyakoriak voltak ily mulatságok, és a fiatalok úgy mint az öregek hetekig mulattak a cigány nótája mellett. Majd a keringő, lengyelke, polka, stb. ily körtánc követte a csárdást, melyben a párok mind megannyi tündér pillék röpdösték körül a termet. Az első francia négyest 30 pár táncolta s lefoglaltak az egész termet, a második négyest 25 pár táncolta. Már hajnal felé gyűrűlni kezdett a közönség, de voltak olyanok, kik reggelig kitarítottak. — A többi közt ott láttuk Lóskay dandárparancsnok nejevel, Schultheiss Károly ezredparancsnok nejevel, Schertl alezredes nővérével és unokahúgával, Thuróczy Vilmos és neje, dr. Thuróczy Károlyné, Thuróczy Tibor, Károly és János, dr. Kovács Ödön és neje, gr. Batthyány Vilmos, Horvát Sándor, Cserhelyi, Ferenci és Roch Gyula k. r. tanárok, Endrődy Gyuláné Helén leányával, Szécsy Ferenc nejevel és Valéria leányával, Huszár Istvánné Lujza leányával, Lyka Mariska, Csernyánszky Lajosné Valéria és Aranka leányaival, Jeszenszky István birtokos nejevel, leányával és Tóth Margit rokonával, Mazóly Antal kir. táblai bíró nejevel, Filberger Margit, Sevesik Gáspár kir. táblai bíró és neje, Tóth Gyula erdőfelügyelő és neje, Seeber Vincéné Ilona és Lujza leányaival, Kuncz Ferenc felegházi tanár neje és leánya, Wittviczky Ferencné, Garay főhadnagy, Zsitvay főhadnagy, Biróczy Marianne, Holub Gusztó és Olga, stb.

Adakozás a felsőbb leányiskolai ifjusági segélyező-alapja javára. Ujabb adakoztak: Venczell Ferenc c. püspök úr 200 kor., Kutvaszer István c. kanonok úr 25 kor., Kondor István püspöki titkár úr 20 kor., Bezák György esperes-plébános úr 5 kor., összesen 250 korona. Az előbbi gyűjtéssel 510 korona. — Dudek János dr. igazgató.

Nyitra város muzsikás hete. A pozsonyi IV. honvéd-kerületi zenekar ittműködése alatt délutánokint leginkább a sátorláborban játszott, esténkint pedig a Pitzer-féle kávéházban. F. hó 13-án a városház előtti téren délben térzenét adott, melyet azonban igen zavart a kocsizörej. Ugyancsak 13-án délután 5 órától fél 9-ig a sörkertben játszott vonóhangszereken. Dacára a csekély (40 fil.) belépti díjnak, mégis 368 korona folyt be. Ez mutatja, hogy városunk közönsége mennyire érdeklődik a katonazene iránt. Este 9 órakor zenés takaródó volt. A zenekar a honvéd-laktanyából lampionokkal tömredék embertől körülveve, indult el. Az uton magyar dalokat játszva, először az ezredparancsnok lakása elé vonult; onnan a dandárparancsnok lakása elé, aztán a városház előtt megállapodott; mindenütt egy-két darabot játszott. Végül a megyeházához indult, a hol a himnus és szózatnak eljátszása után a laktanyába visszatért. F. hó 14-én délután 4 órától este 10 óráig ugyancsak a sörházi kertben hangversenyzett, mely alkalommal nagy számú intelligens közönség vett ott részt. F. hó 15-én a zenekarunk Verebélyre kellett volna távoznia, azonban egy napra visszatartott s aznap este 6—8-ig Pitzer kávéháza előtt térzenét tartott és csak másnap reggel vette utját Verebélynek, a 16 honvéd-gyalogezredhez. A zenekar ittlete alatt bebizonyította, hogy tehetséges közegekből áll; különösen a magyar népdalokat kitűnően játszotta. A legnagyobb dicséret mindenesetre Stritzl karmestert illeti. Báresak gyakrabban volna alkalma közönségünknek városunkban üdvözölni ezen derek zenekart.

A nyitravárosi ipartestület zászlóalapjának gyarapítására ma vasárnap, július hó 20-án Zoboron, a Toifel-féle kerti helyiségben táncal egybekötött zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté délután 4 órakor. Belépti díj személynként 1 korona. Felülízetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Ked-

vezőtlen idő esetén a mulatság f. hó 27-ére tétetik át.

Felhívás. Nyitra város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság felhívja a nyitrai iparosokat és kereskedőket, hogy a tanoncok haladása érdekében a tanoncokat ezentul lehetőleg július és augusztus hóban vegyék fel s így tegyék lehetővé azt, hogy az iskolai tanév kezdetével minden egyes tanonc megkezdhesse az iskolai tanulást, és hogy a tanidő befejezésével egyszersmind a tanonc évek is lejárjanak. Nyitrán, 1902. évi július 12-én. *A városi tanács mint elsőfokú iparhatóság.*

Pápai felmentvény. Dr. Csáky Tivadar volt irgalmas-rendi főorvos, az irgalmas-rend kötelekéből rendfőnöksége által véglegesen elbocsátott s az apostoli Szentszéktől nyert rendkívüli felmentvény erejénél fogva ünnepélyes fogadalmi alól feloldatott s engedélyt nyert arra, hogy a tridentin zsinat határozatainak épségben tartása mellett az általa a római Szentszéknél kérelmezett kath. nővel törvényes házasságra léphet. — Ez egyike a legtrikább felmentvényeknek.

A nyitrai zsinagóga veszedelemben. Engel József, a nyitrai zsidóhitközség elnöke, mintegy 12000 korona költség mellett kijavíttatni akarta a nyitrai zsinagógát, mely már semmi arányban sem áll akár a helybeli zsidók vagyonával, akár hitbuzgalmával. — Az építési engedély megadása előtt a város szakértőket küldött a rozszant zsinagóga megvizsgálására, kik f. hó 14-én szemügyre vevén az épületet, kijelentették, hogy a falak annyira rozszantak és át vannak hatva a nedvességtől, miszerint az épület semminemű javítást nem tűr el, hanem azt le kell bontani. Egyelőre a zsinagóga látogatását szűkebb körű közönségre szorítják. A nők tartózkodási osztályát pedig egy külön vészkijáróval látják el. De így is csak f. évi október 1-ig használható, azontúl pedig zárva marad. A zsidó hitközség tehát rövid idő alatt új ima helyről gondoskodni köteles.

Iskolai mulatság. Mult vasárnap, jul. 13-án, Vincze Károly hindi esperes-plébános, az ottani katolikus iskola ifjusági kishindi szöllőjébe meghívta és sikerült népiünnepély kíséretében megvendégelte. Mint tudósítónk jelenti, az esperes ur évenkint mindig megvendégeli az iskolai gyermekeket, hogy őket a magyar nyelv szorgalmas elsajátítására serkentse.

Pöstyén fürdőt a hozzánk beküldött vendég-névjegyzék szerint ez idén 3662 fürdővendég látogatta.

Parkünnepély Trencsénben. A trencsényi ipar- és kereskedelmi egylet Trencsénben — mint lapunknak jelenti — elaggott s keresetképtelen iparosok számára szegényházat akar létesíteni. E nemes terv mielőbbi elérése céljából a város érdemdús polgármestere azon kérelemmel fordult Trencsén város hazafias és nemes szívé hölgyeihez, miszerint ezen magasztos eszme támogatása végett egyesüljenek s egy nagy-szabású parkünnepély rendezése céljából rendezőbizottsággá alakuljanak. Alig hangzott el a polgármesternek, a város derek atyjának a felhívása, a nemes szívé hölgyek már is a legnagyobb örömmel siettek, hogy ki-ki módja s rátermettségével városunk elaggott s keresetképtelen iparosai részére építendő *menház* minél előbb való felépítést előmozdítsa. A polgármester elnöke alatt álló rendező bizottság, minden eszközt s módot felhasználta arra nézve, hogy a felépítendő menház alapja javára minél nagyobb, fényesebb anyagi eredményt biztosítson. A város parkjában eladó sátrakat állíttatott, posta- és szépségversenyt, „Variété” színpadot, jósdat, jammot, virágcsatát, confetti és tűzijátékot s végül a közönség szórakoztatására katonai zene hangversenyt rendezett. A 150 tagból álló hölgybizottság derekasan felelt meg nehéz és fárasztó feladatának. Soha annyi embert még a városi parkban nem látunk. Ott volt a város és környékének arisztokraciája,

gazdag, szegény, hivatalnok és iparos, szóval a ki csak jöhetett, az mind megjelent, hogy a nemes és igen fontos célra tegye le fillérét. A parkünnepély összes bevétele 2318 kor. A tiszta jövedelem, mely a menház alapja javára fog fordítottatni 2000 koronát teszen. Ezen szép erkölcsi és anyagi eredmény fényesen igazolja azt, hogy mennyire üdvös és fontos a nemes cél, melynek javáért ezen parkünnepély rendeztetett. — A rendező-bizottság nemes szívű hölgyei ime láthatják, hogy buzgalmukat s odaadó fáradozásukat szép siker koronázta: a város szerető atyjának jószágától ragyogó szíve pedig, a mely igaz lelkesedéssel, lankadatlan kitartással küzd, fáradozik azon, hogy polgártársainak, de különöser a keresetképtelen szegényeknek a javát, boldogulását előmozdítsa, láthatja, hogy a jó és nemes célok elérése érdekében kifejtett ügybuzgalmát mily fényes eredmény s a nagy társadalomnak mily nagymérvű együttes s vallvetett működése honorálja. Adja Isten, hogy a polgármester s a rendező-bizottság nemes óhaja mielőbb teljesüljön, az oly régen és hűn óhajtott menház minél előbb felépüljön.

A nyitravárosi szépítő-egyesület f. évi augusztus hó 3-án a sörfőzde kerti helyiségében tartandó néppünnepélyére az előkészületek immár serényen folynak. Az egyesület költséget nem kimélve törekszik arra, hogy a közönség igényeit teljesen kielégítve, az ünnepély iránt kellő érdeklődést keltsen. Már eddig is a kiváltság fenyegetésének emelése céljából az egész kerti helyiséget gázcsövekkel hálózta be, gondoskodott továbbá arról, hogy kedvezőtlen időjárás esetén, esetleg pedig a közönség tánczenvedélyének kielégítésére megfelelő helyiségek álljanak rendelkezésre. E célra a sörgyári részvénytársaság szíveségéből a sörház belső helyiségei fogják a közönség előtt megnyitni. Kiltásban van egy nyári szüppad, magyar csárdá stb. felállítás, számos szórakoztató meglepetésszerű előadás és sok más. A közönséget e mellett többrendbeli zenekar fogja szórakoztatni; egyszóval az ünnepély érdekesnek ígérkezik s egész nagyvárosi contourokat mutat. Nyitra város hölgyei, a társadalom színejava, ígért szíves közreműködésükkel a sikert máris biztosítani látszanak.

Pályázat. A m. kir. posta-távirda és távbeszélőnél betöltendő 108 *gyakornok-jelölti állás*ra enzen pályázat hirdették. Ezen állásokra az 1883. évi I. törvények 14. §-a értelmében pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetlen előéletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirda szolgálatra testileg alkalmas voltukat igazolni tartoznak. Továbbá azok, kik a középiskolát az 1901—1902-ik tanévet megelőzőleg végezték, kötelesek hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalkozkodtak. — A pályázat alá becsátott állásokat a kerületi posta- és távirda-igazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt (12). — A sajtókezőleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által felettes hatóságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján *folyó évi augusztus hó 15-ig* a szerint, a hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, pécsi, nagyváradi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta és távirda-igazgatósághoz nyújtandók be. Az említett határidőn túl folyamodványok csak az esetben fogadtatnak el, ha a kitűzött határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkeznek. — A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirda-igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután felvételük iránt véglegesen határoz. A felvétel postá- és távirda-gyakornok-jelöltek eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek, két (2) korona napi-díjban részesülnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: 1. Állásukat az illetékes posta- és távirda-igazgatóság felhívására folyó évi október 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkeznék, ehhez képest elfoglalni tartoznak. 2. Kötelesek a posta és távirda-igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melynek fegyelmi hatósága alatt állanak, a posta- és távirda-kezelést gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot

teljesíteni. 3. 1903. évi szeptember 1-én saját költségükön Budapestre, illetve Zágrába helyre-tennek át a posta- és távirda-tiszt kezelő tanfolyam hallgatására. 4. A posta- és távirda-tiszt-képző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói, a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat s a beiktatási és tandíjakat is, ha csak ezek alól föl nem mentettek, fizetni kötelesek. 5. Napidíjaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő ideje alatt is megmaradnak, de annak fejében a tanfolyam szék-helyén levő posta- és távirda-igazgatóság rendelkezése szerint szabad idejükben gyakorlati szolgálatot teljesíteni tartoznak. 6. Akik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, vagy akiknek magaviselete, avagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik a posta-távirda és távbeszélő szolgálatra más okok miatt alkalmatlannak találtnak: a szolgálat, illetve ezen próbaképeni alkalmaztatás alól minden további igény nélkül egyszerűen fölmentetnek. 7. Azok viszont, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevélnak, a posta- és távirda-tiszt-képző tanfolyam szabályszerű elvégzése s a posta- és távirda-tiszti alapvizsga sikeres letétele után posta- és távirda-gyakornokokká nevezetnek ki az 1893. évi IV-ik törvények 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 1000 korona, különben pedig évi 800 korona segélydíjjal; a posta- és távirda-tiszt-képző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételével pedig igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. törvény-cikkben meghatározott illetményekkel javadalmazott posta- és távirdatiszti állásokra.

Vértess-féle sósorszesz minden házban szükséges.

Iskolai értesítők.

A *nyitri Szántó-féle polgári fiú- és leányiskola* ez évben töltötte be fenállásának 20. évét. A nagy önfeláldozással és gondnal fentartott intézet rendkívül sokat járult hozzá, hogy Nyitravárosában különösen az izraelita elem, vagy legalább a női fiatalsága, elmagyarosodott. Mint a bevezető sorokban olvassuk, azelőtt a 10—11 éves gyermekek, kik alig ismerték meg a nyelvet, az elemi iskolában, tovább képzés híján visszatértek a szülői házba, azt a keveset is elfelejtették, a mit a magyar nyelvből elsajátítottak. De nem csupán az izraelita lányoknál, hanem fiuknál, sőt a keresztényeknél is előnyösen működött közre a művelődésnél, mert ez évben is száznál több katolikus tanulót számított növendékei közé.

Az új igazgató serényen iparkodik emelni iskolája hírnevét, mely azelőtt, tekintve hogy csak magántulajdon és létének kezdetén állott, több kifogásra adott okot. Az intézetnek külön, jól berendezett otthont emelt, melynek fentartása természetesen a legnagyobb áldozatába kerül.

Az iskola fősztályaiba 160. a leányosztályokba pedig 119 növendék iratkozott be. Ez utóbbiak azért kevesebben, mert az intézetnek természetesen erős konkurenciát csinál a katolikus felsőbb leányiskola. Vallásra nézve volt katolikus 97 fiú és 22 leány, izraelita 50 fiú és 92 leány, reformatus 5 fiú és 3 leány. Helybeli 87 fiú és 87 leány, vidéki 65 fiú és 30 leány. Előmenetelre nézve kitűnő 7 fiú, 13 leány; jeles 15 fiú, 35 leány; jó 53 fiú, 48 leány; elégséges 48 fiú, 20 leány; elégtelen 29 fiú, 1 leány. Jövő évre felvétetnek az I. osztályba, akik IV-ik elemi iskolából bizonyítványt tudnak felmutatni, vagy felvételi vizsgát állanak ki. Tandíj egész évre 80 korona, beiratási és értesítő díj összesen 4 korona.

Az *érsekujevári községi kath. főgimnázium* értesítője az 1901—1902. tanévről. Közli: Felix János igazgató.

A vallás-erkölcsi nevelésre az intézet a lehető legnagyobb gondot fordította. A téli időszakot kivéve, a r. kath. növendékek naponkint templomba jártak egy-egy tanár felügyelete mel-

lett. A fegyelem is egész éven át kifogástalan volt, erkölcsi kihágás egyszer sem fordult elő.

A tanári kar az igazgatón kívül 9 rendes, 3 helyettes, 3 óraadó, 1 torna és 3 hittanár-ból áll.

A statisztikai adatokból a következőket közöljük: Beiratkozott 305 rendes, 6 magántanuló. Vallásra nézve volt 192 r. kath. 7 ev. ref., 97 izr.; helybeli 131, vidéki 166; anyanyelve 292-nek magyar, 5-nek német, 10-nek tót.

A tanulmányi eredmény nem a legkedvezőbb, az idén is nagy a bukottak száma. Jeles általános osztályzatot nyert 11, jót 47, elégségeset 147; részint egy, részint több tantárgyból bukott 92 tanuló.

Az érettségi vizsgálaton Pircsala Imre főigazgató elnökölt. Jeleltkezett 21 ifju, ezek közül 1 jelesen, 7 jól, 10 egyszerűen érett 2 szeptemberben tehet javító vizsgálatot. 1-et az érettségi vizsgálat ismétlésére utasítottak.

Jótéteményes segítségben is részesültek: tandíjmentes volt 33, féltandíjmentes 18 tanuló; ösztöndíjat kapott 13 növendék.

Irodalom.

Érsekujvár a török uralom alatt.

(1663—1685.) A nagyérdékű történeti tanulmány, mely Matunák Mihály, korponai felsőbb népiskolai igazgató úr tollából, lapunk csarnok rovataiban jelent meg több mint féleven át, külön kiadásban is könyvpiacra kerül. A ki olvasta a sok helyütt érdekesítő, másutt dramatikussá, de mindenütt korhű tanulmányt, bizonyára örömmel veszi az értesítést, hogy a munka külön kiadásban is megjelent lapunk nyomdájában. Az elszórvá megjelent tanulmány egy 132 oldalra terjedő takaros füzetet képez, s hogy minél többen megszerzhessék, árát a legolcsóbbra szabtuk, t. i. példányonként egy koronára. Megszerezhető a szerzőnél Korponán (Hontmegye), ki a pénz előleges beküldése mellett az előfizetőknek bérmentesen megküldi. — A tudós fiatal szerző, ki ritka szorgalommal kutatja szülőföldjének és környékének multját, megérdemli, hogy felkaroljuk kutatásának gyümölcsét annál is inkább, mert itt csekély, úgyszólván potom áron olyan művet szerzettünk meg, mely nemcsak hű helytörténeti adatai, de változatos, érdekesítő tartalma miatt is felette megérdemli a támogatást.

Közgazdaság.

Biztosítsunk tűzkár ellen.

A Nyitramegyei Központi Hitelszövetkezett mint a „Gazdák Biztosító Szövetkezetének nyitri vezérképviselősege” az aratás beálltával a gazdaközönség jól felfogott érdekében felhívja a figyelmet a Gazdák Biztosító Szövetkezetére.

Lehet, hogy más országban van ilyen szövetkezet több is, de Magyarországon ez az egyedüli, a mely önzetlenül a gazdák terheinek csökkentésére alakult. Ezen biztosító szövetkezetnél a risico legnagyobb részt az alapító tagoké, a remélhető haszon pedig a biztosító közönségé. Ha ezt a nagy és önzetlen célt a közönség felfogja, úgy lehull róla a biztosító társaságok kartelljének bekője.

Itt nagy közönség önmagánál biztosítja magát, mert a haszon a biztosított feleknek befizetett biztosítási összeg arányában javára iratik és biztosításuk megújításakor a javukra írt összeggel kevesebbet fizetnek. Tehát nemcsak hogy az esetleges kár megtérítésére tart igényt a biztosító fél, hanem még a befizetett biztosítási összeg is gyümölcsözőleg van elhelyezve.

Mindezek az előnyök nem üres és hangzatos szavak, hanem tiszta valóság.

Itt csupán ígéretekről nincs szó, mert az alapító tagok oly egyének, a kik országszerte ön-

zetlen hazafiaknak vannak elismerve. A szövetkezet állami támogatásban részesül s maga Darányi m. kir. földművelésügyi miniszter birtokai is itt vannak biztosítva.

Azt hisszük nem érdektelen dolog, ha a nagyközönséggel megismertetjük azon férfiaknak neveit, kik a Gazdák Biztosító Szövetkezetének élén állanak.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének igazgatósági tagjai: Elnök *gróf Zselénszky Róbert*, főrendiházi tag, az O. M. G. E. alelnöke, nagybirtokos. Alelnökök: *Scitovszky János*, orsz. képvis., földbirtokos, *gróf Széchényi Imre*, főrendiházi tag, nagybirtokos. Igazgatósági tagok: *dr. Braunecker Lamoral báró*, ügyvéd, *gróf Csáky Albin*, v. b. t. t., a főrendiház elnöke, *Emödy József*, földbirtokos, *herceg Esterházy Miklós*, főrendiházi tag, nagybirtokos, *dr. Heinrich Béla*, több bank igazgatósági tagja, földbirtokos, *Kabos Ferenc*, országgyűlési képviselő, *Kammerer Ernő*, országgyűlési képviselő, *gróf Károlyi Sándor*, v. b. t. t., országgyűlési képviselő, nagybirtokos, *Miklós Ödön*, orsz. képvis., nyug. államtitkár, földbirtokos, *Rubinek Gyula*, az O. M. G. E. ügyvezető titkára, *Szentiványi Árpád*, orsz. képviselő, földbirtokos, *gróf Teleky József*, főrendiházi tag, nagybirtokos.

Felügyelő bizottság: Elnök *Forster Géza*, az O. M. G. E. igazgatója, földbirtokos. Tagok: *gróf Majláth József*, főrendiházi tag, nagybirtokos, *Makfalvay Géza*, országgyűlési képviselő, földbirtokos, *Ragályi Béla*, országgyűlési képviselő, földbirtokos.

Ha a nagyközönség felkarolja ezen biztosító szövetkezetet, ezzel egy oly erős, és biztos alapon álló biztosítási szövetkezetet létesít, melyhez fogható Magyarországon nincs és nem is lesz; különben eléggé biztosítja a nagymérvű felkarolást eddigelé is az, hogy rövid fenállása óta biztosító tagjainak már is 4% díjvisszatérítést nyújt.

Nem fog kivándorolni idegen társulatnál biztosítási díjnak fizetett sok millió idegen kézbe, hanem a biztosító gazdák kezében marad a pénz.

Ezeknek tudomásul hozása után felhívjuk a közönséget, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezetének biztosítsa terményeit, takarmányát, állatait, épületeit.

Az érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást *Velesey József*, a nyitramegyei közp. hitel-szövetkezet ügyvezető igazgatója, mint a nevezett Biztosító Szövetkezet nyitrai vezérképviselője.

CSARNOK.

Falusi tót lakodalom a privígyei völgyben.

(Folytatás.)

A násznagy harmadszor kérdezi Zsuzsít, van-e kedve Bálint nejévé lenni?

— Igen, feleli végre. (A zene tust játszik.)

Erre a jelenlevők flasket és poharakat ragadnak és isznak a jegyesek egészségére. A kiadó násznagy egy vőfély által behívja a menyasszony szüleit és tudatja velök, hogy a fiatalok el vannak jegyezve. Nincs-e ez ellen kifogásuk?

N ncs. Mindenbe beleegyeznek.

A kérő felszólítja a jegyeseket, hogy cseréljenek gyűrűt.

Egy vőfély tányért hoz s ráteszik a két gyűrűt. Onnan azután a vőlegény a menyasszony gyűrűjét, ez meg amazét veszi el és húzza újjára.

A kiadó azt mondja: Nem elég, hogy gyűrűt cseréltek, még ajándékot is adjatok egymásnak, ne mondják az emberek, hogy üres parádé-volt, a mit tettünk.

A kérő hozzá teszi: Hogy hitelt adjanak nekünk, hogy csakugyan találtunk menyasszonyt.

A kiadó násznagy leveszi a koszorút, mely

feje fölött függ és tányérra teszi. A vőlegény 2—3 koronát tesz alá s elért kapja a keszkenőt, melyen a koszorú függött. A pénz a menyasszonyé lesz.

A kérő énekel:

Zöld erdő alatt
Szánt a leány egy ökörrel
Szánt, szánt, a szántást végzi,
Anyja reá hívogat:
Gyere lányom, gyere haza.
Od' adtalak, nem tudom kinek . . .

A zene kíséri a nótát.

A vőlegény, a menyasszony és szülei a kamrába mennek és ott esznek. A többiek a szobába és ezeket a vőfélyek szolgálják ki. Evés előtt a kérő imát mond: Szent Atyánk, áldj meg mindnyájunkat, kik ezen asztalnál ülünk. Az étel és ital erősítsen meg minket. Táplálj minket mindig így, hisz tőled ered minden áldás. Amen.

Vacsora után pedig ilyen asztali áldást mond:

Istenünk, fogadd hálánkat a vett adományokért, hisz minden jót egyedül a Te kegyességéből nyerünk. Add éreznünk, hogy az ember nem csupán kenyérrel él, hanem Jézus Krisztus igéivel is. Amen.

Ez után a násznép a vőlegényt zene szó mellett haza kíséri. A menyasszony és szülei odahaza maradnak.

Másnap, azaz vasárnap reggel a menyasszonynál van a keresztanya és a nászasszony. Nagy kalácsot és édes pálinkát pakolnak a szép asztalterítőbe. (Volt idő a mikor a lányok magok fonták s az emberek a szertint ítélték meg, mit ér. A divat ezt is megváltoztatta, mint sok jó régi szokást.) A mint megkondul szent misére a harang, elindulnak a vőlegény házába. A harangszót azért várták, hogy minél több emberrel találkozhassanak. A házban a szülők fogadják. Átvesszik a hozott ajándékot. Leültetik őket és tereferélnék. Elbeszélgetik magoknak, hogy esett meg az eljegyzés, mert ők nem voltak jelen. A vőlegény a hirdetés iránt intézkedik.

Az esküvő előtti napon, a menyasszony házában az első vendég, a hívogató. Ő hívja meg a főzónszonyt, a vőfélyeket, szóval a násznepet. A koszorúslányok csokrokat kötnek a vőfélyek számára, mi közben énekelnek. Mikor a násznép együtt van, a kiadó násznagy elfoglalja helyét az asztalnál és elmondja a következő evangéliumi példabeszédet:

— Dicsértessek a Jézus Krisztus! Bizonyos gazdag ember egy nagy vacsorát rendezett és meghívott rá sok ismerőst és rokont. Vacsora előtt elküldte szolgáját a meghívottakhoz azzal az üzenettel, hogy jöjjenek már, mert készen van minden. Azonban mindegyiknek volt mentsége, hogy a vacsoráról elmaradhasson. Az egyik mondá: Szántóföldet vettem, meg kell azt nézennem, mond uradnak nem mehetek el. A másik mondá: Öt pár igás barmot vettem, ki akarom próbálni, kerlek, ments ki az uradnál. A harmadik mondá: Megnősültem, nem mehetek el, kerlek ments ki. S így sorban, mindegyiknek volt valami mentsége. A szolga visszatért s elmondta a dolgot urának. Az haragra lobbant és megparancsolta szolgájának, menjen az utcára, szedje össze a szegényeket, a bénákat, a vakokat és minden nyomorékot, a kívül csak találkoznia fog és vezesse hozzá. A szolga teljesítette ura parancsát. Visszajövé, mondá: Uram, minden akaratom szerint történt s még sines minden hely elfoglalva. Mire az úr mondá: Menj az útra, a sövények és kerítések mellé s a kit csak találsz, kényszerítsd, hogy ide jöjjen, hogy egy hely se maradjon üresen.

E szavak vonatkoznak ezen ház gazdájára is, hogy ne hagyja ki a meghívandók közül egy rokonát sem, kiket apja és anyja után nyert. Vonatkoznak azok a vőfélyekre, a koszorúslányokra, nem különben a muzikusokra is, hogy szolgálatukat minden vendégnek készséggel föl-

ajánlják. Erre kérem őket. Ezután vacsorához ülnek. Énekelnek és táncolnak.

Reggel több asszony, a koszorúslányok, vőfélyek, a kiadó násznagy és a muzikusok a lányos házba mennek, hogy jelen lehessenek a menyasszony koszoruzásánál.

Hallgatagon várják a menyasszonyt, kit egy koszorúslány bevezet a szobába és eképe énekel:

Nem akartam, de kellett, oltár elé térdelnem
Kezeimet összetenni — kellett nekem.
Ma még anyám-é vagyok
Már holnap, már holnap
Az ő neje leszek.
Ma még rózsza koszorút viselek,
Már holnap, már holnap fehér főkötőt.

A nászasszony hozzá lép. A koszorúslányok hozzák a pártát és a koszorút. A menyasszonyt székre ültetik s kibontják a haját. A nászasszony megfésüli és összefonja. A többiek így énekelnek:

Lassan fonjátok hajamat és ne tépjétek,
Az én hajam arany, ezüst, Nem éred föl vele legény.
Mikor anyám fonta, hej, nem egyszer ütött hátba.
Te szép ibolya koszorúm, a zöld mezőn fontalak.
Nyílt mezőn, erdők mögött, két nagy jávor között,
Jávor alatt egy nagy kővön, ott fontalak koszorúslányaim-
[mal.

Az én kedves barna hajam! nem volt párja a faluban,
Szellő többé meg nem ringat, sem esőcske meg nem mosdat,
Sírj Zsuzsika, csak ne jajgas . . .
A mit eddig műveltél, arról szokj le.
Tudtál a táncban ugrálni,
Most bőlesőt fogsz taszigálni.

Az éneket zene kíséri. A nászasszony fölteszi a pártát és a koszorút, a menyasszony fejére. Az kis csokrokat ad a vőfélyeknek, melyeket kalapjuk mellé tűznek. A vőfélyek énekelnek egyet. A menyasszony pálinkát hoz be és rendre kínálja a vendégeket. A zenészek nem maradnak vesztég. Rövidre rá a vendégek elszélednek, mert itt az ideje, hogy templomba menjenek. A menyasszony felöltözködik Csizmájába foghagymát tesz, hogy boszorkányság ne árthasson neki. Az anyja lisztes zsákkal, vagy sulyokfával megüti, hogy könnyen szüljön. Kender szálakkal átköti, hogy születendő lányának hosszú haja legyen. A menyasszony főkötőt igyekszik csempészni a vőlegény zsebébe és ha ez sikerül, sokáig marad esinos.

Mielőtt templomba menne, elbucszuk a szüleitől.

A vőlegény is fölkészül. Az ő házában mi sem történt. Egy vendége sem volt.

A násznép a templomban találkozik.

Az esketés szent mise után szokott lenni. Erre minden meghívott megjelenik. Az oltár előtt a menyasszony a vőlegény lábára iparkodik lépni, hogy ferje papucs alatt legyen. A mátkapár szorosán egymás mellett áll, hogy az életben a gonoszság ne férhessen közéjük. A menyasszonynak sirnia kell, ha akarja, hogy tehenei jól tejeljeek. Amelyik koszorúslány mielőbb férjhez akar menni, tegyen koszorujából, ha csak egy szálat is a menyasszony fejére, mikor az esküt mondja.

Esketés után a násznép kimegy, csak a mátkapár marad a pitvarban. Ott vár rájuk főnök kalács. Azt két végénél fogva ketté szakítják és a melyiknek nagyobb vég jutott, az fog — hitők szerint — tovább élni. A kalácsal ki ki a maga vendégeit kínálja. Az alatt megszólal a zene a vőfélyek és a koszorúslányok táncra kerekednek, mi közben énekelnek:

Egybekelt két piros rózsza,
Piros, mint a hajnal.
Nem leszek már többé lány,
Lányok, lányok sírjátok,
Közétek ne várjátok . . .

A fiatal pár a tanukkal a plébániára megy. A többiek a templom közelében táncolnak.

Elvégezven dolgukat a plébánián, a vőlegény vendégeivel és a muzikusokkal a maga házába, a menyasszony pedig a maga násznépével az ő házába megy. Utközben énekelnek:

Megyünk már az esküvőről,
Tölts vőfély áldomást,

Tölts, tölts tele pohárt,
Majd neked is ad Isten lányt...

Mindkét lakodalmás háznál külön reggeliznek. A vőlegény vendégei arról tanakodnak, hogy fogják a menyasszonyt és holmiját átvinni. A vőfélyek kocsikat szereznek. (A lovakat a koszorús lányok föl pántlikázzák.) Az első kocsira felül a kérő a vőlegény és a nászasszony. A nászasszony kezében tart botot, melyre alma van szúrva és kendő, vagy szalag kötve. Az utolsó kocsin a zenészek ülnek. Utközben az asszonyok és a koszorús lányok énekelnek:

Megyünk már, megyünk,
Bár az utat nem ismerjük,
Jó emberek tudják,
Talán meg is mondják,
Merre menjünk...

A menyasszony háznál megállanak. Elsőnek leszáll a kérő, utána a vőlegény, utolsónak a nászasszony.

A menyasszony részéről a koszorús lányok fogadják a jövevényeket. Ily képen énekelnek:

Belegrád, Belegrád, belegrádi pajták,
Aludjál kedvesem ez éjjel nálam...

Üdvözlök a nászasszonyt és a kamrába hívják. Nem megy, mert rácsuknak az ajtót és a vőlegénynek ki kellene őt váltania. A kérővel és a vőlegénnyel a szobába megy, hol a kiadó násznagy és a menyasszony többi vendégei várnak rájuk.

A kérő ilyképen szól hozzájuk:

Dicsértessék a Jézus Krisztus! Tisztelettel kérjük, engedjék meg nekünk, idegen országból jött utasoknak, hogy e szálláson kipihenhessük magunkat. Továbbá kérjük, hogy szavainkat, melyeket kedtekhez intézai fogunk, s melyek Isten előtt kedvesek és nekünk hasznosak, szabadon előadhassuk.

— Megengedjük, mondják azok.

A kérő folytatja: Mózes könyvében olvasom, hogy kezdetben teremté a mindenható Isten az eget és a földet, a melyet fölékesített növényekkel, mindenféle fakkal, állatokkal, madarakkal hogy a levegőben röpködjének. Továbbá teremté a folyókat, a tengereket és megtölté azokat halakkal. E dolgok fölé helyezte az embert, hogy uralkodjék fölöttük.

(Folyt. köv.)

Telefon.

Hungarus-nak és Pöstyénbe. Verseket nem közlünk lapunkban. Csakis így vagyunk képesek a dühöngő költőhadat magunktól távollattantani.

R. I. Trencsén. Lapunk más terén olvashatja a választ.

B. Gy. Köszönjük a szíves tudósítást. Lap ment.

A lelkeskedő papság figyelmébe!

Egy róm. kath. pap óhajt augusztus és szeptember hónapokban kedvező fekvésű hegyes vidéken mint helyettes lelkész működni. Díjazást nem fogad el. Beszél magyarul, németül és tótul. Közlelbbit a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás!

Nyitrán, Felső-város, Roskoványi-utca 7. számú háznál egy **6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi október hó 1-től kiadó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető a nagyobb papnöveldei igazgatóságnál.

FRIEBERT MIKSA, NYITRA

Erzsébet-ut 13. szám.

Honi ipar!

Honi ipar!

Ajánl *dévnyujfalusi* elsőrendű, kőmentes, kitűnő minőségű darabos

fehér meszet,

terméskő, zúzott, kavics és trágya-meszet, gróf Roon-féle elsőrendű portland és román cementet, valamint bárminemű építő-anyagokat, u. m. stukatur-nád-fonat, gipsz, kátrány, kátrány-lemez és ujlaki tetőcserepet.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület tagjai 4% kedvezményben részesülnek.

Tévedések elkerülése eéljából kijelentem, hogy nem az ausztriai stockerai Kalk-Gewerkschaft érdekeit képviselem, hanem a *dévnyujfalusi mész-iparvállalatot, melynek központi irodája Pozsonyban van.*

224/902. ó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott birói kiküldött ezennel közhírré teszem, hogy néhai **Zongor József** volt nyitrai városi esperes-plebános hagyatékához tartozó és a felvett leltárban 2—348. tétel alatt összeirt arany és ezüstnemű, valamint szobabutor és házi felszerelésből álló ingóságok folyó évi július hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Nyitrán, az alsóvárosi plebánia épületében, mint az öröktagyó volt lakásán, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Nyitrán, 1902. évi július hó 12-én.

Markovich Sándor,
v. aljegyző, birói kiküldött.

Ingatlanok eladása!

Recska János örökösei tulajdonát képező:

Nyitrán Fő-ut 50. és 52. sz. két ház 26,000 k. becsértékben,
Chrapatinában fekvő 60 hold szántóföld 28,000 k. értékben, és
Felsőréteken 12 hold rét 4500 k. becsértékben

f. é. július 21-én

a nyitrai telekkönyvi irattárban birói önkéntes árverésen eladatni fognak.

„Védjegy.”

FERENCZ

pálinka (sósorszesz)

Vértess gyógyyszerész féle

használatban a leghatásosabb — Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyürómódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használatik köszvény, csúsz, meghörlések ellen, hénulások, ficamoknál, gyulladás és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomor-görcs, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. — Egy üveg 30 fillér, 1 és 2 korona. Kapható: gyógyszerárakban, drogueriákban, fűszerkereskedésekben. — Nyitrán: Czernyák R. és Einsinger József és társa uraknál, általában ott hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen: 28—50

Vértess L. Sas-gyógyszertárában, Lugoson.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

== SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY. ==

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III. Hauptstr. 120.

(saját házában).

Aranyérmekkel kitüntetve

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből fölölködtek, száraz állapotban, 1 oralkban és 46 különböző mintában kilétkint 16 krtól fölfelé szállítanak és ami a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánazások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Pártoljuk a hazai ipart!

KUTASI MÁTYÁS

ékszerész, arany- és ezüst-műves, vésnök

Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 11.

(az Osztrák-Magyar Bank mellett).

Ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek minden e szakmába vágó munkák elkészité-ére. Készít aranyból és ezüsből

függőket, gyűrűket, karpereceket, láncokat és függőcekeket.

Bármily súlyú és alakú karika gyűrűt vésséssel 2 óra lefolyása alatt elkészít.

Regi ékszerek átalakítását jutányos árak mellett eszközli.

Templomi szerek és mindennemű ékszerek aranyozása és ezüstözése tüzi s galvanis uton.

Cimerek, monogrammok, írásneműek, díszmunkák és pecsétnyomók véssése.

Ékszerek javítását olcsón és pontosan végzi.

Jó és olcsó órák

3 évi írásban kiállított jótállással küld magáno-ek részére

Konrád János

óragyár és aranyeműek kivitelű háza Brúx-ben (Csehország)

Jó nickel-remontoir-óra 3 fnt 75 kr
Valódi ezüst-rem.-óra 5 fnt 80 kr
Valódi ezüst lánc 1 fnt 20 kr
Nickel ébresztő óra 1 fnt 95 kr

Cégem a császári és kir. sassal van kitüntetve, több kiállításon arany és ezüst érmekkel lón kitüntetve és ezekre menő elismerő levelekkel rendelkezik. (13-53)

Képes árjegyzéket bérmentve küldök ingyen.

Allein echter Balsam von der Schutzengel-Aschke des A. Thierry in Pregrada bei Rabitzsch-Sauerbrunn.

Magyarország minden postaalomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 K Bosznia és Herzegovina részére 460 K. Kevesebb nem küldetik széjjel. Széküldés előrefizetés v. előleg beküldése mellett.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva. — Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll. — E balsam belsőleg és külsőleg használható. Ez 1. Utolérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden körös állapotában, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vett a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legregibb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomert s a bélbetegségeket és szaggatást a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagy-zerű szelgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadásokor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbőfögést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbánc, kiütés, varrak, megfagyott s megégetett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zúgást, szaggatást, köszvényit, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apáca védjegyre Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem, gyáramból rendelnek eredeti szab cartonokban. Ausztria s postaalomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 K Bosznia és Herzegovina részére 460 K. Kevesebb nem küldetik széjjel. Széküldés előrefizetés v. előleg beküldése mellett.

Miért szenved ön?

Holott mindenféle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást, valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Czentifolia-kenőcs

használatánál rendkívül jó hatású a sebek gyógyulásánál, valamint a fájdalmak enyhítésénél utolérhetlen. A valódi czentifolium kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mell keményedése, a tej elapadásának, az orbáncnak esetében, továbbá mindenféle régi servek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak és csontrepedéseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl. üveg, szálka, honok, tovis, serét stb. eltávolításánál, mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál, végre pokolvar, körömféreg, körömgöyülés, a lábnek járásközben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tévely csomagolással, postaszállítási díjjal együtt 3 K 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vévésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe be van-e az apáca védjegye és cegem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyalhoz“ Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban felülmúlhatlan két szer nemesak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb és hathatosabb, nem art sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonlő feldicsért érték és hatáskülső ügynevezett pótszereket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készenlétben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direktó és címezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógyszertár“ Pregrada

(Kolitzsch-Sauerbrunn mellett.)

Közp. raktár Budapesten TÖRÖK J. — Zagrábban MITTELBACH S. — Bécsben BRADY L. gyógytárakban.

(14-52)

Fél millió kévekötő raktáron Pach Mórnál
Bellan-féle kévekötő Nyitrán.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kaintot

szavatolt 12.4% tiszta káli — 23—24% kén-savas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli — 74—76% kén-savas káli tartalommal,

Kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra), továbbá

mindennemű egyéb műtrágyaféléket, azonkívül

Ré zg á l i c o t (98—99%)

elismert kitűnő minőségben legolesőbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.